

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นปัญหาที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนในวงกว้าง และเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม และความรุนแรงต่าง ๆ ที่นำมาซึ่งความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหายาเสพติดภายในประเทศขยายตัวคือ กลุ่มผู้เข้าไปกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีแนวโน้มเปลี่ยนจากกลุ่มผู้ใช้แรงงานเป็นกลุ่มเยาวชนและนักเรียนนักศึกษามากขึ้น โดยอายุของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับมีแนวโน้มลดลงมาสู่กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ปัญหาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับปัญหาพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมยังคงเป็นเงื่อนไขผลักดันให้เด็กและเยาวชนตกเป็นกลุ่มเสี่ยงและเข้าสู่วงจรปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะความอ่อนแอของสถาบันสังคมและครอบครัว ปัญหาความยากจน ปัญหาความไม่เป็นระเบียบและการปล่อยปละละเลยต่อการปฏิบัติตามกฎหมายของสถาบันทั้ง สถานบริการ หอพัก และแหล่งมั่วสุมต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องควบคุมและจัดระเบียบ เพื่อมิให้พื้นที่เสี่ยงดังกล่าวเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนและแก้ไขพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง รวมทั้งกิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดป้องกันมิให้เด็กเยาวชนโดยทั่วไป ซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่มิให้ตกเป็นกลุ่มเสี่ยงและเข้าสู่วงจรของปัญหา

(กรรณิกา ข่มแก้ว. 2555)

รัฐบาลได้กำหนด นโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด คือ เร่งรัดปราบปรามผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด โดยยึดหลักการว่าผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา ส่วนผู้ค้าคือผู้ที่ต้องได้รับโทษตามกระบวนการยุติธรรม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนควบคู่กับมาตรการปราบปรามและใช้กฎหมายอย่างจริงจัง รัฐบาลจึง ได้มีคำสั่งจัดตั้งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ โดยกำหนดยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกำหนดนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการเอาชนะยาเสพติดให้ทุกภาคส่วนในสังคมผนึกกำลังความสามัคคีของคนในชาติ ร่วมแรงร่วมใจกันแก้ไขปัญหายาเสพติดให้สัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว (กรรณิกา ข่มแก้ว. 2555)

ช่วงการประกาศสงครามขึ้นเด็ดขาดกับยาเสพติดได้ดำเนินกลยุทธ์ แยกสลายทำลายโครงสร้างปัญหา ด้วยการดึงกลุ่มผู้เสพยาเสพติด และกลุ่มผู้ค้ารายย่อย มาฟื้นฟูพัฒนาให้กลับมาเป็นพลังแผ่นดิน ควบคู่กับการกดดันและปราบปรามขึ้นเด็ดขาดกับผู้ผลิต ผู้ค้ายาเสพติดรายสำคัญที่ไม่เลิกพฤติกรรม รวมทั้งได้มีความพยายามที่จะฟื้นฟู ดูแล พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของพลังแผ่นดินและชุมชนให้เข้ามาเฝ้าระวังดูแลปัญหาและนำไปสู่ความยั่งยืน ส่งผลให้มีผู้เสพยาเสพติดมารายงานตัวเข้ารับการรักษา กว่า 300,000 คน ผู้ค้ามารายงานตัว กว่า 43,000 คน ซึ่งส่วนหนึ่งได้นำเข้ารับการอบรมปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมให้ เลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมทั้งได้มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชน และกลุ่มพลังแผ่นดินในการเฝ้าระวังดูแล ป้องกันและแก้ไขปัญหามีผู้ประสานพลังแผ่นดินทุกหมู่บ้านและชุมชน และสมาชิก ทู บี นัมเบอร์ วัน (To Be Number One) ในชุมชนสถานศึกษา สถานประกอบการทั่วประเทศ มีการดำเนินยุทธศาสตร์และปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ จนถึงปฏิบัติการล่าสุด เป็นความพยายามในการชี้สถานการณ์ปัญหาที่ตรงจุด และกำหนดภารกิจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกของสังคมเพื่อเป็นรั้วป้องกันยาเสพติดซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งบรรลุถึงขั้นที่จะเอาชนะยาเสพติด ซึ่งเป็นภารกิจที่จะต้องดำเนินการในช่วงระยะต่อไป(ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ. 2555)

หลังจากรัฐบาลประกาศสงครามกับยาเสพติดตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 และดำเนินยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด โดยกำหนดแผนที่ทางความคิดของกลยุทธ์ (Roadmap) ในการต่อสู้กับยาเสพติด และปฏิบัติการกวาดล้างยาเสพติดมาเป็นระยะ ทำให้สถานการณ์ปัญหาเสพติดลดความรุนแรงลงมาช่วงระยะเวลาหนึ่ง ปัจจุบันสถานการณ์ยาเสพติดหวนกลับมาเป็นปัญหาสำคัญและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวรุนแรงมากขึ้นใกล้เคียงกับระดับก่อนประกาศสงครามกับยาเสพติด ปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งเนื่องมาจากพลังแผ่นดินทุกภาคส่วนยังไม่เข้มแข็งพอที่จะผนึกกำลังเป็นวาระของคนในชาติที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหานำไปสู่ชัยชนะอย่างยั่งยืน รวมทั้งจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมภายในประเทศที่ส่งผลทำให้ผู้คนส่วนหนึ่งตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ควบคู่กับปัจจัยจากภายนอกประเทศที่ยังคงส่งผลทำให้ปัญหาการผลิตและนำเข้ายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ปัญหาเสพติดดำรงอยู่ และจะขยายตัวรุนแรงขึ้น

(ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ. 2555)

ผู้ค้ายาเสพติดที่ถูกจับกุมดำเนินคดีในช่วงระยะที่ผ่านมา แม้จะถูกดำเนินคดีด้วยมาตรการตามกฎหมายแต่ยังคงมีพฤติการณ์ความเคลื่อนไหวโดยการติดต่อสั่งการค้ายาเสพติดจากเรือนจำ ซึ่งพบว่าผู้ต้องขังหลายรายมีศักยภาพและความเคลื่อนไหวสูง และมีเครือข่ายที่สามารถติดต่อกับผู้ต้องขังในเรือนจำอื่น ๆ และขบวนการภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง พบนักค้ายาเสพติดรายเก่า

บางส่วนที่กลับมาเคลื่อนไหวใหม่ในขณะที่กลุ่มองค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมข้ามชาติมีบทบาทและมีความสำคัญมากขึ้นในการลักลอบนำยาเสพติดจากภูมิภาคอื่นเข้ามาจำหน่ายในประเทศ เครื่องขายชาวต่างชาติโดยเฉพาะชาวไนจีเรีย อิหร่าน ปากีสถาน จีน สิงคโปร์ อินเดีย รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบ ซึ่งแต่ละปีจับกุมได้ผู้เกี่ยวข้องมาดำเนินคดีตามกฎหมายจำนวนมาก สำหรับนักค้าระดับขายส่งหรือรายย่อยแพร่กระจายตามหมู่บ้านและชุมชน และค้ายาเสพติดด้วยความระมัดระวังตัวมากขึ้น ขณะที่ผู้เสพพัฒนาตัวขึ้นเป็นนักค้ารายย่อยตามชุมชนต่าง ๆ การจับกุมคดียาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มสูงขึ้นทั้งในด้านปริมาณและความรุนแรงก่อให้เกิดปัญหาซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่เป็นแรงงานส่วนหนึ่งไปเพราะต้องถูกจับกุมคุมขัง ดังจะเห็นได้จากสถิติผู้ต้องขังคดียาเสพติดให้โทษที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ณ เดือนเมษายน 2559 มีจำนวนมากถึง 218,278 คน จากจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 311,826 คน (กรมราชทัณฑ์. 2559) การมีผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นจำนวนมากเป็นภาระให้แก่รัฐบาลในการจัดระบบประมาณมาเลี้ยงดูผู้ต้องขังเหล่านี้ ทำให้กรมราชทัณฑ์ตกอยู่ในภาวะวิกฤติ ผู้ต้องขังจำนวนมากเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดี เป็นผู้ด้อยโอกาสและมีฐานะยากจน ทำให้เกิดปัญหาทั้งกับตัวผู้ต้องหาเอง และปัญหากับเรือนจำได้แก่ การอยู่อย่างแออัดยัดเยียด การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขัง การแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง การขาดงบประมาณและการขาดกำลังเจ้าหน้าที่ ปัญหาเรื่องสิทธิมนุษยชน ปัญหาชีวิตอนามัย การจัดการกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในเรือนจำ การแพร่กระจายของโรคติดต่อ การทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงภายในเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์. 2559)

จากความรุนแรงของปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และปัญหาภายในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ส่งผลให้ผู้ต้องขังจำนวนหนึ่งที่พ้นโทษออกไปแล้วหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำจนต้องกลับเข้ามาอยู่ในเรือนจำอีก (กรมราชทัณฑ์. 2558)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขัง โดยทำการศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 พฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก

1.3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ การกล่อมเกลாதองสังคม บุคลิกภาพ จิตวิเคราะห์ การเผชิญหน้าเยียวยารักษาตนเอง พัฒนาการการเรียนรู้ทางสังคม การคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน การเลียนแบบ การคงชีพ กลไกของการควบคุมทางสังคม ปฏิสัมพันธ์ วัฒนธรรมของชนชั้นที่มีรายได้น้อย เศรษฐกิจ และการถูกประทุษร้าย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.4.1.1 มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.1.2 มุ่งศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 1,306 คน (ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2559)

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็นสองกลุ่มตามลักษณะประเภทของการวิจัยดังนี้

1.4.2.3 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 307 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้วิธีการหากลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรตามสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane)

1.4.2.4 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interviews) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จึงใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามจำนวน 24 คน แบ่งตามพฤติกรรมการกระทำผิด ดังนี้

1) ผลิต นำเข้า ส่งออก	จำนวน 6 คน
2) จำหน่าย ครอบครองเพื่อจำหน่าย	จำนวน 6 คน
3) ครอบครอง	จำนวน 6 คน
4) เสพ	จำนวน 6 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาตัวแปรดังนี้

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขัง ได้แก่

- 1) การกล่อมเกลாதาสังคม
- 2) บุคลิกภาพ
- 3) จิตวิเคราะห์
- 4) การเผชิญหน้าเยียวยารักษาตนเอง
- 5) พัฒนาการการเรียนรู้ทางสังคม
- 6) การคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน

- 7) การเลียนแบบ
- 8) การคงชีพ
- 9) กลไกของการควบคุมทางสังคม
- 10) ปฏิสัมพันธ์
- 11) วัฒนธรรมของชนชั้นที่มีรายได้น้อย
- 12) เศรษฐกิจ
- 13) การถูกประทับตรา

1.4.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่พฤติกรรมกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 1) ผลิต นำเข้า ส่งออก
- 2) จำหน่าย ครอบครองเพื่อจำหน่าย
- 3) ครอบครอง
- 4) เสพ

1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.4.5 ขอบเขตด้านเวลา

เดือนกรกฎาคม 2559 ถึงเดือนสิงหาคม 2559

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำขึ้น ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ก็ได้ก็ตาม แต่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือพิเศษและสามารถบอกได้ว่ามีหรือไม่มี โดยจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การแสดงออก ความนึกคิด และความรู้สึก

1.4.2 การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และมีโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งอาจจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม โดยในการวิจัยนี้ประกอบด้วย

1.4.2.1 ผลิต นำเข้า ส่งออก ผลิต หมายถึง เพาะ ปลูก ทำ ผสม แปรสภาพ เปลี่ยนรูป สังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ และให้หมายความรวมถึงการแบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุซึ่งยาเสพติดให้โทษ

นำเข้า หมายถึง นำหรือส่งยาเสพติดให้โทษเข้ามาในราชอาณาจักร

ส่งออก หมายถึง นำหรือส่งยาเสพติดให้โทษออกนอกราชอาณาจักร

1.4.2.2 จำหน่ายครอบครองเพื่อจำหน่าย จำหน่าย หมายถึง ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ซึ่งยาเสพติดให้โทษ ครอบครองเพื่อจำหน่ายหมายถึงมิไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีปริมาณตามที่กฎหมายกำหนดว่าให้ถือเป็นการครอบครองเพื่อจำหน่าย

1.4.2.3 ครอบครอง หมายถึงมิไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ โดยไม่ได้รับอนุญาต

1.4.2.4 เสพ หมายถึง การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ

1.4.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง ปัจจัยที่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลให้พฤติกรรมการทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งในการวิจัยนี้ประกอบด้วย

1.4.3.1 การกล่อมเกลาทางสังคม หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาบุคลิกภาพของคนที่ได้ฝึกฝนและเรียนรู้ในการเป็นผู้แสดงพฤติกรรมทางสังคม เรียนรู้ค่านิยม บรรทัดฐาน ความเชื่อ อาชีพ และเทคโนโลยี โดยถูกขัดเกลาจากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม ทั้งจากครอบครัว โรงเรียน เพื่อนที่ทำงาน เป็นต้น หากความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวกและได้รับการสนับสนุน คนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเป็นอย่างดี แต่หากความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบ คนก็จะฝ่าฝืนระเบียบ และนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมของอาชญากร

1.4.3.2 บุคลิกภาพ หมายถึงสาเหตุของการทำความผิดมักจะเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของบุคคล บุคลิกภาพที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดได้แก่ บุคลิกภาพชนิดต่อต้านสังคม แต่ในเด็กนั้นจะถูกเรียกว่ามีความประพฤติดีผิดปกติ มีลักษณะคือไม่เคารพกฎเกณฑ์ใด ๆ ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทำลายทรัพย์สิน ก่อความให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ลักขโมย โกหกตลอดเวลา มีอารมณ์หงุดหงิดหุนหันพลันแล่น และก้าวร้าว ทำการใด ๆ โดยไม่ได้คิดไว้ล่วงหน้า และไม่ได้คำนึงถึงผลที่จะเกิดตามมา เปลี่ยนที่อยู่และอาชีพบ่อย มีอาชีพผิดกฎหมาย ขาดความรับผิดชอบในการกระทำใด ๆ เห็นแก่ตัว ไม่รู้สึกเสียใจต่อความผิดที่ได้กระทำลงไป ใช้กำลังทะเลาะวิวาททำร้ายผู้อื่น โทษผู้อื่นว่าโกหกหรือทำร้ายตนก่อน ไม่สนใจในเรื่องความปลอดภัยของตนและผู้อื่น ขาดความระมัดระวังในเรื่องเพศสัมพันธ์

1.4.3.3 จิตวิเคราะห์ หมายถึง การวิเคราะห์ทางด้านจิตของคนพบว่า ในวัยพัฒนาการตอนต้น คนต้องการความรักความอบอุ่น ถ้าไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอจะทำ

ให้การพัฒนาการไม่เป็นไปตามขั้นตอนจึงอยากจะย้อนกลับไปมีชีวิตเหมือนอยู่ในครรภ์มารดา จึงมีความต้องการที่จะหลอมรวมตัวเองกับมารดาผู้ทอดทิ้ง โดยไม่สามารถเผชิญกับความรับผิดชอบในวัยผู้ใหญ่ได้ และมีความนับถือตนเองในระดับต่ำ ทำให้อาจฆ่าตัวตายหรือเป็นโรคจิตในบั้นปลายของชีวิต

1.4.3.4 การเผชิญหน้าเยียวยารักษาตนเอง หมายถึงการที่บุคคลใช้ยาเสพติดเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงหรือเผชิญหน้ากับปัญหาจิตวิทยา โดยเฉพาะชนิดที่เลือกใช้จะสามารถเปลี่ยนหรือระงับความรู้สึกกังวลวิตกกังวล และ การได้รับความกดดันตลอดจนความยุ่งเหยิง

ต่าง ๆ ได้ การใช้ยาอย่างต่อเนื่อง เป็นกลยุทธ์ที่ใช้เผชิญหน้ากับปัญหา และการกลับไปใช้ยาของคน ที่เลิกแล้วก็เป็นความล้มเหลวของวิธีการเผชิญปัญหาแบบไม่ใช้ยา

1.4.3.5 พัฒนาการการเรียนรู้ทางสังคม หมายถึงการที่บุคคลเรียนรู้หรือสังเกตเห็น จากตัวแบบ เช่น มีพฤติกรรมค้ายาเสพติดแล้วสามารถทำให้มีทรัพย์สินมากมาย มีลูกน้องบริวาร จึงทำให้บุคคลพยายามที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมค้ายาเสพติดขึ้น

1.4.3.6 การคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน หมายถึงอาชญากรรมเป็นผลของการคบหาสมาคมระหว่างบุคคล หรือระหว่างบุคคลกับรูปแบบของอาชญากร (Criminal Pattern) ซึ่งหากมีการคบหาสมาคมถี่หรือสม่ำเสมอมากก็จะทำให้บุคคลนั้นมีโอกาสในการกระทำผิดมากขึ้น เช่น การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ปัญหาครอบครัว หรือปัญหาค่านิยมทางสังคมที่ผิด

1.4.3.7 การเลียนแบบ หมายถึงการกระทำความคิดเป็นผลทางปัจจัยทางสังคมมีการเลียนแบบพฤติกรรม และค่านิยมทางสังคมโดยเกิดจากการเรียนรู้ กระทำผิดเพราะเคยรู้เคยเห็นมาก่อน การเลียนแบบเกิดจากการติดต่อสัมพันธ์พบเห็นหรือเรียนรู้

1.4.3.8 การคงชีพ หมายถึง การที่บุคคลติดยาเสพติดมีปัจจัยคือได้รับผลกระทบ กระทั่งในชีวิตด้านเพศในวัยเด็กที่จะเล่นทำให้ไม่สามารถสร้างความรู้สึกรัก อิ่มเอมใจโดยธรรมชาติได้ และไม่มีสำนึกของความรู้สึกสนุกสนานรื่นรมย์ โดยแยกลักษณะของคนพึ่งยา กับคนใช้ยา กล่าวคือคนพึ่งยาอาจจะใช้ยาเป็นแหล่งความบันเทิงพื้นฐาน ในขณะที่คนใช้ยาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ จะใช้ยาเป็นเพียงเพื่อความบันเทิงอันหนึ่งจากแหล่งความบันเทิงอื่น ๆ อีกหลายแห่ง

1.4.3.9 กลไกของการควบคุมทางสังคม หมายถึง บุคคลมีกลไกในการควบคุมอยู่ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบควบคุมภายใน คือสิ่งที่ทำให้ตัวเราเป็นตัวเอง เช่น มีความมั่นคงในอารมณ์ รับผิดชอบสูง มีคุณธรรม มีความอดทนสูงไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีเหตุผล สามารถหาเหตุผลลดความตึงเครียดให้แก่ตนเองได้ และระบบควบคุมภายนอก คือสิ่งที่อยู่ภายนอกตัวเราทำให้เรารู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สถาบันต่าง ๆ ในสังคมที่คอยให้เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจให้บุคคลมีแนว

ประพุดิปฏิบัติ มีเป้าหมาย และมีความหวังมีโอกาสที่จะสมหวังในชีวิต มีการชี้แนะและมีการใช้ระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพ

1.4.3.10 ปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การอธิบายเกี่ยวกับสรรพคุณของยา องค์ประกอบของบุคคล วิธีการปฏิบัติและค่านิยมของสังคมที่สัมพันธ์กับยาและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม การใช้ยาทุกกรณีเกิดจากความต้องการจากผลสรรพคุณยาหรือปฏิกิริยาตอบสนองทางอารมณ์ทั้งสิ้น องค์ประกอบของบุคคลนั้น ในที่นี้หมายถึงความต้องการผ่อนคลายความรู้สึกเครียด ความไม่สามารถควบคุมความรู้สึกต่าง ๆ และอิทธิพลของบางสิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น เรื่องของวัย หรือเรื่องราวความเจ็บป่วยทางร่างกายและจิตใจ วิธีการปฏิบัติในสังคมเกี่ยวกับยาเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นให้คนใช้ยา รวมทั้งอิทธิพลจากการที่บุคคลรู้สรรพคุณยา การปฏิบัติและค่านิยมของคนในสังคมต่อยา เช่น การยอมรับยาหรือการใช้ยาในพิธีการต่าง ๆ ตลอดจนแนวโน้มของกฎหมายและการลงโทษ บางครั้งยาเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชาย ความมีอำนาจ หรือมีสิทธิต่าง ๆ

1.4.3.11 วัฒนธรรมของชนชั้นที่มีรายได้น้อย หมายถึง วัฒนธรรมของกลุ่มชนในสังคมที่มีฐานะการครองชีพต่ำ การศึกษาต่ำ หรือเป็นชนชั้นต่ำกว่าระดับกลาง มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอันขัดกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของสังคม มีแนวประพฤติดตามแบบแนวของกลุ่มของแก๊ง มีพฤติกรรมเป็นนักเลง อวดเบ่ง ทำโก้ ไม่มีงานเป็นหลักแหล่ง รับจ้างทำได้ทุกอย่างและชอบทำอะไรแปลกให้เป็นจุดสนใจแก่คนอื่น พวกนี้เป็นพวกสร้างปัญหาแก่สังคมมาก

1.4.3.12 เศรษฐกิจ หมายถึง เศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการก่ออาชญากรรม โดยเน้นว่ามีสาเหตุมาจากความยากจน ความแตกแยกและอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ในสังคมอุตสาหกรรมซึ่งมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ การประสบปัญหาค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอในการเลี้ยงชีพ หรือเลี้ยงดูครอบครัว และมีหนี้สินจำนวนมาก

1.4.3.13 การถูกประทัณฑ์ตรา หมายถึง กระบวนการในการอธิบายปรากฏการณ์ที่ทำให้คนดี ๆ กลายเป็นคนเลว เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้กระทำผิดกลายเป็นอาชญากร หรืออาจเรียกว่า กระบวนการประทัมรอมลทิน เช่น จำเลยบางคนที่เป็นคนดี ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หรือเกินสมควรกว่าเหตุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการถูกจับกุมคุมขังจนกระทั่งทำให้เกิดความรู้สึกเกลียดแค้นชิงชังสังคมไปในที่สุด และเมื่อพ้นคดีหรือพ้นโทษไปแล้วก็มักจะดำเนินชีวิตไปในทางที่เป็นปฏิปักษ์สังคม

1.4.4 ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทานดมสูดหรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลาและสุขภาพทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึงพิษหรือส่วน

ของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และป้องกันผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำอีกภายหลังพ้นโทษจากรือนจำไปแล้ว